

Samferdselsdepartementet
PB 8010 Dep
0030 OSLO

Dato:
18.12.2018
Saksbehandler:
Marit Bratland Skulstad 33344123

Referanse:
201808536-4
Deres referanse:

Høring - Forslag til endring av § 6 i lov 21 juni 2002 nr 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy - yrkestransportlova

- Høringen ble behandlet i Hovedutvalg for samferdsel og areal i Vestfold fylkeskommune 4. desember 2018.

Saksprotokoll og saksfremlegg følger vedlagt.

Med vennlig hilsen

Siv Tørudbakken
samferdselssjef

Marit Bratland Skulstad
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og krever ikke signatur.

Vedlegg: Saksprotokoll HSA, 04122018, Sak 108/18, Høring - Endringer i lov 21.06.2002 nr 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy - yrkestransportlova
Høring - Endringer i lov 21.06.2002 nr 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy - yrkestransportlova

Arkivsak-dok. 201808536-2
Arkivkode ---/N00/&13
Saksbehandler Marit Bratland Skulstad

Saksgang
Hovedutvalg for samferdsel og areal 2015-2019

Møtedato
04.12.2018

Sak nr

Høring - Endringer i lov 21.06.2002 nr 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy - yrkestransportlova

Sammendrag

Samferdselsdepartementet har sendt forslag til endring i yrkestransportloven på høring. Det foreslås at kommersielle bussruter skal kunne etableres fritt uten behovsprøving når rutelengden er over 50 km én vei. Det foreslås også at flybussruter skal kunne etableres fritt uten behovsprøving, uavhengig av rutens lengde.

Fylkesrådmannens innstilling

1. Hovedutvalg for samferdsel og areal er positive til en liberalisering av rammevilkårene for etablering av ekspressbussruter.
2. Forslag om at flybussruter skal kunne etableres fritt uten behovsprøving støttes.
3. Grensen for fri etablering av ekspressbussruter anbefales ikke satt lavere enn 100 km én vei.

Tønsberg, 24.11.2018

Øyvind Sørensen
fylkesrådmann

Sverre Høifødt
direktør

Vedlegg:

Høring - Forslag til endring av § 6 i lov 21 juni 2002 nr 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy (yrkestransportlova **(pushes)**)
Høyringsnotat – Forslag om endring av § 6 i lov 21 juni 2002 nr 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy - yrkestransportlova **(pushes)**

Saker til behandling og eventuelle vedlegg til sakene ligger på www.vfk.no.
Se under Snarvei og velg Politikk: møter og saker.

Direktelink til Politiske møter og saker: <http://opengov.cloudapp.net/meetings/vestfoldfk>

Innledning

Samferdselsdepartementet har sendt forslag til endring i yrkestransportloven på høring, med høringsfrist 2. januar 2019. Forslaget i høringsnotatet fra departementet innebærer endringer i yrkestransportloven og yrkestransportforskriften.

Fremlegg til endringer i yrkestransportlova (endring i kursiv):

Ny § 6 Behovsprøvd løyve for persontransport med motorvogn i rute

- 1) Den som mot vederlag vil drive persontransport i rute med motorvogn må i tillegg til løyve etter § 4 første ledd ha løyve for rutetransport.
- 2) *Løyve til persontransport i rute over ei viss lengd skal ikkje behovsprøvast. Departementet fastset i forskrift den nedre grensa for persontransport som ikkje skal behovsprøvast. Den nedre grensa kan ikkje setjast lågare enn 50 km. Departementet kan fastsetje i forskrift at særlege former for persontransport i rute ikkje skal behovsprøvast utan omsyn til lengda på ruta.*

Fremlegg til endring i yrkestransportforskriften (endring i kursiv):

Ny § 35a Unntak fra krav om behovsprøving av ruteløyve

Følgende løyver skal ikke behovsprøves:

- 1) *Løyve til å drive persontransport mot vederlag med motorvogn i rute lengre enn 50 kilometer én veg.*
  - 2) *Løyve til å drive persontransport mot vederlag med motorvogn i rute av passasjerer med på- eller avstigning ved flyplasser, uten hensyn til rutens lengde.*
- Den som utfører transporten må ha løyve for persontransport.*

Departementet legger frem forslag for å motvirke utilsiktede virkninger ved de forestående fylkessammenslåinger. Fremlegget innebærer en liberalisering av gjeldende ekspressbusspolitikk, og liberaliserer ekspressbussnæringen og etablering av kommersielle ekspressbussruter som ikke mottar tilskudd.

Saksutredning

Etter en sterk passasjervekst og vekst i etablering av nye ruter fram til 2007, har ekspressbussnæringen opplevd stagnasjon og nedgang etter 2007. Næringen konkurrerer om passasjerene blant annet med fly, rabatterte billetter og bedre rutetilbud med tog og privatbilisme. Fylkeskommunene bruker i stor grad anbud i sine transportkjøp.

Dagens situasjon

I forslaget er ekspressbussruter avgrenset til *kommersielle langruter*, som i utgangspunktet *ikke* får godtgjørelse eller enerett til å utføre offentlig tjeneste.

I dag er det fri etableringsrett for kommersielle bussruter som krysser en fylkesgrense. Samferdselsdepartementet er løyvemyndighet for bussruter som krysser fylkesgrenser. Myndigheten for tildeling av løyvene er delegert til fylkeskommunene. Departementet kan gi retningslinjer for utøvelsen av løyvemyndigheten. Når det gjelder bussruter innen fylket, er fylkeskommunen løyvemyndighet.

En sammenslåing av fylker ved regionreformen kan føre til at ekspressbussnæringens handlefrihet blir mindre, dersom gjeldende regelverk videreføres. Samferdselsdepartementet vil derfor vurdere hvordan dagens løyveforvaltning og behovsprøving skal ivaretas fremover.

Kort situasjonsbeskrivelse:

- *Ekspressbuss*
Det er flere ekspressbussruter gjennom Vestfold, blant andre Lavpriseksiexpressen og Sørlandsekspressen. Fra 01.01.2019 vil også Telemark Bilruter AS ha rute gjennom Vestfold, når rutens strekning forlenges til Seljord-Tønsberg-Drammen. Med unntak av Telemarksekspressen Seljord-Tønsberg er det ingen av ekspressbussene som betjener Sandefjord Lufthavn Torp.
- *Flybuss*
  - Paulsen Buss AS kjører flybussruten *Horten-Torp-Horten*, fra Horten ferjekai ved Bastøfergen til Sandefjord Lufthavn Torp, evt via Kjær i Åsgårdstrand, og retur.
  - Unibuss Ekspress AS kjører *Torp-Ekspressen*, som er et flybuss-tilbud mellom Oslo og Sandefjord Lufthavn Torp. Flybussen har stopp på Sjølyst, Lysaker, Høvik, Asker og Drammen.
- *Tilbringertjeneste*
NSB drifter tilbringertjeneste mellom Råstad stasjon og Sandefjord Lufthavn Torp.

Endringene

Forslaget har som mål å hindre at kommersielle bussruter som krysser gjeldende fylkesgrenser, og som i dag kan etableres fritt, kommer inn under fylkeskommunal behovsprøving som følge av endringene i fylkesgrensene etter regionreformen.

Forslag til endring i yrkestransportloven § 6 nytt annet ledd gir departementet hjemmel til å fastsette i forskrift at kommersielle bussruter over en viss lengde ikke skal behovsprøves mot annen rutetransport.

Etter forslag til ny § 35 a i yrkestransportforskriften skal kommersielle bussruter kunne etableres fritt uten behovsprøving når rutelengden er over 50 kilometer én vei. Disse skal kunne ta lokaltrafikk uten behovsprøving mot lokal trafikk.

Departementet ber om innspill til forslag om en nedre grense for fri etablering. Høringsinstansene blir bedt om å vurdere foreslått rutelengde på 50 km én vei, alternativt for eksempel 80 km eller 100 km én vei.

Departementet foreslår også at departementet får hjemmel til å fastsette i forskrift at særskilte former for rutetransport ikke skal behovsprøves, uavhengig av rutens lengde. Det er foreslått at flybussruter, der alle passasjerer enten går av eller på bussen ved en flyplass, kan etableres uten behovsprøving, uavhengig av lengden på ruta.

Departementet legger til grunn at deling av løyvemyndigheten mellom departementet og fylkeskommunene blir tilpasset regionreformen med de nye fylkesgrensene. Dette vil føre til utvidelse av fylkenes løyveansvar, og en delvis omfordeling av ansvaret for ekspressbusspolitikken mellom fylkeskommuner/departementet i forhold til gjeldende rett.

Forslag til endringer i EØS-retten

EU-kommisjonens forslag går bl.a. ut på at kommersiell busstransport av passasjerer over en distanse på mer enn 100 km i luftlinje som hovedregel ikke skal behovsprøves. Kommersiell rutetransport av passasjerer på en kortere strekning enn 100 km vil fremdeles kunne bli behovsprøvd i forhold til ruter som har tilskudd eller har fått enerett til å utføre offentlig tjeneste.

Departementet vil komme tilbake med forslag til lov- og forskriftsendringer om nødvendig dersom forslaget til EU-kommisjonen blir vedtatt, og eventuelt tatt inn i EØS-avtalen.

Paulsen Buss AS uttaler at de er bekymret for konkurranse fra useriøse transportører dersom det innføres fri etablering av kommersielle ruter til flyplass.

Vestfold Kollektivtrafikk har ingen kommentarer til forslagene i høringsnotatet fra Samferdselsdepartementet.

Kollektivtrafikkforeningen er bekymret for konsekvensene av forslaget, og særlig med hensyn til konkurransen mot det offentlige kollektivtilbudet. De mener innspill om km-grense må sees i sammenheng med fylkeskommunens reelle mulighet til å sette vilkår for enkeltløyver. Dette vil være et godt virkemiddel for å minimere konsekvensen for det offentlige tilbudet. Kollektivtrafikkforeningen ber i sin uttalelse om at behovsprøving mot lokaltrafikk beholdes uansett distanse på det kommersielle tilbudet i tråd med standpunktet til UITP, eventuelt at en km-grense settes til minst 100 km, i tråd med forslaget fra EU-kommisjonen.

Fylkesrådmannens bemerkninger

De foreslåtte endringene er delvis en tilpassing til regionreformen og delvis forslag til liberalisering av ekspressbusspolitikken.

Mulighet for fri etablering av flybuss vil kunne gi bedre tilbud til flypassasjerene. Det er i dag et begrenset kollektivt transporttilbud til Sandefjord Lufthavn Torp.

Endringene i loven vil trolig ha liten konsekvens for den lokale kollektivtrafikken. Fylkesrådmannen anbefaler å støtte forslaget om at man ikke trenger å behovsprøve tildelingen av ruteløyvet, dersom rutelengden er minst 100 km én vei.

Fylkesrådmannen mener at fremlegget på disse vilkår kan bidra til at publikum totalt sett kan få et bedre kollektivtilbud.

SAKSPROTOKOLL

Arkivsak-dok. 201808536-3
Saksbehandler Marit Bratland Skulstad

Saksgang	Møtedato	Saknr
1 Hovedutvalg for samferdsel og areal 2015-2019	04.12.2018	108/18

Høring - Endringer i lov 21.06.2002 nr 45 om yrkestransport med motorvogn og fartøy - yrkestransportlova

---

Sammendrag

Samferdselsdepartementet har sendt forslag til endring i yrkestransportloven på høring. Det foreslås at kommersielle bussruter skal kunne etableres fritt uten behovsprøving når rutelengden er over 50 km én vei. Det foreslås også at flybussruter skal kunne etableres fritt uten behovsprøving, uavhengig av rutens lengde.

Fylkesrådmannens innstilling

1. Hovedutvalg for samferdsel og areal er positive til en liberalisering av rammevilkårene for etablering av ekspressbussruter.
2. Forslag om at flybussruter skal kunne etableres fritt uten behovsprøving støttes.
3. Grensen for fri etablering av ekspressbussruter anbefales ikke satt lavere enn 100 km én vei.

Hovedutvalg for samferdsel og areal 2015-2019 har behandlet saken i møte 04.12.2018 sak 108/18

Møtebehandling/Votering

Fylkesrådmannens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Hovedutvalg for samferdsel og areal er positive til en liberalisering av rammevilkårene for etablering av ekspressbussruter.
2. Forslag om at flybussruter skal kunne etableres fritt uten behovsprøving støttes.
3. Grensen for fri etablering av ekspressbussruter anbefales ikke satt lavere enn 100 km én vei.